

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., v právní věci

žalobce: **A.C.**
státní příslušnost Moldavská republika
zastoupen Mgr. Alicí Jeziorskou, advokátkou
sídlem Svornosti 86/2, 736 01 Havířov

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2023, č. j. OAM-401/LE-BA02-K01-2022,
o udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů ustanovené zástupkyně žalobce Mgr. Alice Jeziorské, advokátky, **se určuje** částkou ve výši 4 114 Kč a bude jí vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Výše specifikovaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Relevantní skutková zjištění a předchozí řízení

2. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 26. 12. 2022, a to v návaznosti na rozhodnutí Policie České republiky o svém zajištění za účelem správního vyhoštění ze dne 19. 12. 2022, a předchozí rozhodnutí Policie České republiky ze dne 24. 7. 2022 o svém správním vyhoštění, které nerespektoval a nevykonal.
3. Z protokolu o výsledku účastníka správního řízení ve věci správního vyhoštění ze dne 24. 7. 2022 se mj. podává, že žalobce vycestoval ze země původu v říjnu 2021 a v České republice pobývá již od 28. 10. 2021, do České republiky vycestoval za prací, neboť ta v Moldavsku není. Pracuje zde brigádně, na stavbách, nedisponuje pracovním povolením. V případě návratu do vlasti žalobci dle jeho výpovědi nehrozí žádné nebezpečí, má se kam vrátit. V České republice nemá žádných vazeb. Zdravotní omezení nemá. Je nemajetný.
4. Žalobce byl dne 27. 12. 2022 tzv. přezajištěn dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, přičemž doba zajištění byla dle § 46 odst. 5 citovaného zákona stanovena do 25. 4. 2023.
5. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dne 9. 1. 2023 sdělil, že v Moldavsku panuje velice špatná ekonomická situace, neměl tam dostatek financí ani na jídlo. Dalším důvodem opuštění země je finanční dluh a vyhrožování ze strany soukromého věřitele.
6. Dne 23. 1. 2023 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, při němž zopakoval, že do České republiky přicestoval v říjnu 2021, má zde ukrajinskou přítelkyni, v Moldavsku má rodiče a další širší rodinu. S vycestováním z vlasti neměl žádné problémy. Je si vědom toho, že mu bylo uděleno správní vyhoštění, které však nerespektoval, neboť potřeboval peníze. Ve vlasti neměl žádné problémy se státními orgány. V případě návratu se obává tíživé ekonomické situace a dále toho, že dluží finanční prostředky svému známému, který je po něm vyžaduje, a to s vysokým úrokem. Na žádné orgány se v zemi původu s žádostí o pomoc neobracel. Téhož dne byl žalobce seznámen s obsahem spisového materiálu.
7. Správní spis dále obsahuje tyto informace o zemi původu:
 - zprávy ČTK o zemi původu ze dne 1. 11. 2022;
 - informace odboru azylové a migrační politiky ze dne 1. 7. 2022 „Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu“;
 - informace odboru azylové a migrační politiky ze dne 12. 7. 2022 „Bezpečnostní a politické situaci v zemi“;
 - informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 122984/2022-LPTP ze dne 2. 9. 2022 „Situace v Podněstří“.

8. Žalovaný posoudil žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany a dne 3. 2. 2023 vydal napadené rozhodnutí.

III. Obsah žaloby

9. Žalobce napadl rozhodnutí žalobce v celém jeho rozsahu.
10. Má za to, že žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav a neprovedl všechna potřebná šetření.
11. Žalobci v případě návratu do země původu hrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, obává se pomsty věřitele, který po něm vymáhá dluh s vysokými úroky.
12. Žalobce též uvádí, že Moldavsko má zásadní nedostatky v oblasti soudnictví, porušování lidských práv, trestního stíhání.
13. Bezpečnostní poměry se v Moldavsku v poslední době mění k horšímu, došlo k narušení moldavského vzdušného prostoru ruskými střelami, obává se zavléčení země do válečného konfliktu. Aktuální situace nebyla v napadeném rozhodnutí zohledněna, což vede k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
14. Žalobce je přesvědčen, že byť je Moldavsko začleněno do skupiny bezpečných zemí, nezabývá to žalovaného povinností posuzovat, zda žadatelům, tedy i žalobci, nehrozí v zemi původu vážná újma. Žalobce tak naráží na teritoriální výjimku Moldavska (Podněstří) jako bezpečné země původu.
15. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému.

IV. Vyjádření žalovaného

16. Vyjádřením ze dne 14. 3. 2023 žalovaný navrhl žalobu zamítnout.
17. Poukázal na skutečnost, že žalobce v žádosti o azyl tvrdí toliko ekonomické důvody, přičemž v zemi původu nebyl nikterak ohrožen na životě či zdraví. Též poukázal na skutečnost, že Moldavsko disponuje možnými prostředky ochrany žalobce, které též žalovaný vyjmenoval.
18. Žalovaný zdůraznil, že aktuálně nemá informace o tom, že by se měl válečný konflikt panující na Ukrajině rozšířit na území Moldávie. Žalovaný odkázal na odůvodnění v napadeném rozhodnutí.

V. Posouzení věci krajským soudem

19. Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Při posuzování věci měl na zřeteli také čl. 46 směrnice Evropského parlamentu

Shodu s prvopisem potvrzuje M.R.

a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“.

20. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
21. Krajský soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
22. Krajský soud úvodem svého posouzení konstatuje, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, jeho odůvodnění obsahuje veškeré povinné náležitosti stanovené v § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, přičemž žalovaný si opatřil dostatek podkladů, včetně aktuálních zpráv o zemi původu žalobce; tyto důkazy s ohledem na tvrzení žalobce dostatečným způsobem vyhodnotil a vyšel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu.
23. Azylový příběh žalobce lze sumarizovat takto: Ve své vlasti měl finanční problémy a dlužil peníze soukromému věřiteli, který je požadoval vrátit i s nepřiměřeně vysokým úrokem. Žalobce bezproblémově opustil již v říjnu 2021 zemi původu, přicestoval do České republiky, kde od té doby, aniž by disponoval platným pracovním povolením či povolením k pobytu, žije a pracuje. Žalobci již byl vyhoštěn, správní rozhodnutí ovšem nerespektoval, přičemž v návaznosti na rozhodnutí o svém zajištění za účelem správního vyhoštění podal žádost o mezinárodní ochranu.

V.1. Důvod udělení azylu podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu

24. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí podrobně zabýval otázkou, zda je v případě žalobce naplněn důvod udělení azylu podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, přičemž dospěl k závěru, že nikoliv.
25. Žalobce dle žalovaného neuvedl žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možno učinit závěr o tom, že je pronásledován za uplatňování politických práv nebo svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce nikdy nebyl členem žádné politické strany nebo skupiny. Z výpovědi žalobce vyplynulo toliko to, že v zemi původu neměl práci a nacházel se v tíživé ekonomické situaci.
26. Co se týká důvodu udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, ani zde žalovaný nehledal naplnění zákonem předpokládaných podmínek ze strany žalobce. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou obavy žalobce ze soukromého věřitele, jenž po žalobci požaduje vrátit zapůjčené finanční prostředky i s úrokem, jejichž výši žalobce považuje za neúměrně vysokou. Na státní orgány se v zemi původu žalobce neobrátil s žádostí o pomoc. Situaci vyřešil opuštěním země původu. Při vycestování se nesetkal s žádnými překážkami.

27. Žalovaný posoudil azylový příběh žalobce z pohledu možného pronásledování ze strany soukromých osob (věřitele/známého). Zde poukazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (za všechny namátkou rozsudek ze dne 10. 3. 2004, sp. zn. 3 Azs 22/2004), z níž plyne, že vyhrožování ze strany soukromé osoby, pokud není podporováno státem, nelze charakterizovat jako azylově relevantní pronásledování. Původcem pronásledování podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu může být soukromá osoba jen za určitých okolností, kdy lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.
28. Žalobce by se tedy nejprve musel pokusit nastalý stav (obavu z věřitele) řešit v zemi původu; až ve chvíli, kdy by se prokázala neochota nebo neschopnost státních orgánů jednat a ochránit žalobce, mohlo by se jednat o azylově relevantní důvod. Z výpovědi žalobce nevyplývá, že by jakkoliv orgány své země původu konstatoval v důsledku svých obav ze strany pronásledování ze strany soukromých osob. Svou situaci vyřešil útekem ze země původu již v roce 2021 a příjezdem do České republiky, kde pobýval více než rok roku a až následně (v návaznosti na rozhodnutí o svém zajištění za účelem správního vyhoštění, jež nerespektoval) podal žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany.
29. V daném kontextu lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 Azs 151/2015-36, podle něhož u soukromých osob jako původců pronásledování musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování. Dále Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. 11. 2007, č. j. 7 Azs 65/2007-47, uvedl, že „tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, organizovaly, záměrně trpěly, apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách v dané zemi však ještě nečiní z takového ohrožení pronásledování, a tedy ani azylový důvod.“ Dále srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003-37, podle něhož za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí. Dle ustálené judikatury půjde o důvod pro udělení mezinárodní ochrany až tehdy, pokud orgány země původu nejsou ochotné nebo schopné ochranu před jednáním soukromých osob poskytnout (srov. např. již rozsudky ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003-36, ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48, nověji rozsudek ze dne 9. 12. 2015, č. j. 6 Azs 230/2014-67, bod 33). Obecná nedůvěra žadatele ve státní orgány není důvodem, aby jejich ochranu vůbec nevyhledal, ledaže zprávy o zemi původu tuto nedůvěru potvrzují (např. rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Nic takového ovšem ze správního spisu neplyne.
30. V tomto kontextu krajský soud konstatuje, že není smyslem soudního přezkumu stále podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění, což v této věci, resp. části, činí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či jeho rozsudky ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-

47). Žalobce přitom necílil své žalobní námitky primárně do posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany z důvodů předpokládaných v § 12 zákona o azylu.

31. Závěry žalovaného ve vztahu k azylovému důvodu dle § 12 zákona o azylu prezentované v napadeném rozhodnutí proto považuje krajský soud za správné.

V. 2. Posouzení důvodu udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu

32. Co se týče ve stručnosti azylových důvodů dle § 13 a 14 zákona o azylu, krajský soud uvádí, že v daném případě není sporná skutečnost, že v České republice nebyla udělena jakákoliv forma mezinárodní ochrany rodinnému příslušníkovi žalobce ve smyslu § 13 zákona o azylu. Rovněž nebyly splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť životní situaci žalobce nelze považovat za mimořádnou a nejedná se o případ zvláštního zřetele hodný. Důvody svědčící pro udělení azylu z důvodů uvedených v § 13 zákona o azylu a § 14 zákona o azylu nebyly v řízení zjištěny ani nebyly žalobcem tvrzeny. Soud proto po provedeném přezkumném řízení v obecné rovině konstatuje, že rozhodnutí žalovaného i v tomto směru považuje za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné.

V. 3. Posouzení doplňkové ochrany dle § 14a a 14b zákona o azylu

33. O doplňkové ochraně podle § 14a zákona o azylu platí, že je možno ji přiznat žadateli o azyl i v případě, kdy nespĺňuje důvody pro udělení azylu, existuje-li důvodná obava, že by mu po návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Za vážnou újmu se ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. a) až d) zákona o azylu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Povinností správního orgánu i soudu je zabývat se možnou existencí těchto důvodů v případě jakéhokoliv procesního režimu rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu. Současně platí, že podmínky pro přiznání doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu nejsou totožné s důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona téhož zákona; správní orgán i soud se jimi proto zabývají samostatně. Intenzita nebezpečí vážné újmy přitom musí vykazovat určitou úroveň, musí se jednat o reálné nebezpečí (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2009, č. j. 9 Azs 69/2008-79, či ze dne 19. 3. 2008, č. j. 9 Azs 175/2007-49, ze dne 27. 9. 2011, č. j. 8 Azs 10/2011-89, a ze dne 22. 11. 2010, č. j. 8 Azs 12/2010-6464).
34. Ze správního spisu a ze samotného tvrzení žalobce má soud za nesporné, že žalobci v případě návratu do země původu nehrozí vážná újma podle § 14a písm. a), b), c) ani d) zákona o azylu.
35. Co se týká hrozby vážné újmy ve formě uložení nebo vykonání trestu smrti, tak Moldavsko je zemí, jejíž právní předpisy neumožňují udělit trest smrti za žádný trestní čin (viz např. bod 3. informace odboru azylové a migrační politiky ze dne 12. 7. 2022 - „Bezpečnostní a politické situaci v zemi“). Krajský soud tak s hodnocením žalovaného souhlasí a doplňuje, že tento závěr žalobce v průběhu správního ani soudního řízení nijak nezpochybňoval.

36. Pokud jde o důvod udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. b) zákona o azylu, podle názoru žalovaného lze doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Ve výpovědích žalobce správní orgán nenalezl vodítka, která by ho měla přimět k závěru, že by žalobce měl být po svém návratu do vlasti vystaven hrozbě nebezpečí nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání či proč by tam měl být mučen.
37. K žalobcovým obavám ze strany věřitele je na místě uvést, že žalobci nebránila žádná objektivní skutečnost, aby se v případě možného ohrožení ze strany soukromých osob obrátil s žádostí o pomoc na státní orgány své vlasti. V posuzované věci žalobce sám žádné možné vyhrožování či obavy ze strany věřitele policii či jiný orgán nenahlásil, ty tedy ani neměly možnost se jeho případem zabývat.
38. Žalovaný v napadeném rozhodnutí na podkladě zajištěných zpráv detailně popsal možnosti, jimiž moldavský právní systém disponuje k poskytnutí ochrany civilnímu obyvatelstvu, např. Moldavsko posílilo právní stát, došlo k reformě policie, zavedlo kroky směřující k reformě soudnictví. Ústava a zákon stanoví právo každé osoby napadnout zákonnost svého zatčení nebo zadržení u soudu. Může se obrátit mj. na veřejného ochránce práv či na domácí i mezinárodní skupiny pro lidská práva, které v zemi jeho původu působí.
39. Žalovaný tak dle krajského soudu dostatečně v daném kontextu vyhodnotil možnosti, jimž žalobce disponoval z pohledu ochrany svých práv, zejména, pokud se domníval, že je ve své zemi ohrožen ze strany soukromých osob. Dle těchto informací Moldavská republika skýtá dostatečný mechanismus k poskytnutí ochrany civilními obyvatelstvu. Ze zpráv nevyplývá, že by daný systém byl neúčinný či bezobsažný. Z výše citovaných informací a zpráv o zemi původu přitom plyne, že žalobce není zbaven možností k ochraně svých práv v rámci právního systému a orgánů své země.
40. Z absence jakýchkoliv kroků žalobce nelze usuzovat, že by moldavské státní orgány odmítaly poskytnout žalobci pomoc či by byly záměrně nečinné. Podle krajského soudu zůstaly obavy žalobce pouze v rovině hypotetické.
41. Informace o zemi původu, jak si je zajistil žalovaný, považuje krajský soud za dostačující. Žalovaný požadované hodnocení provedl s odkazem na relevantní podklady, přičemž konstatoval, že v zemi původu měl žalobce dostatek možností pro ochranu svých práv a tyto blíže rozvedl. Krajský soud se s tímto hodnocením ztotožňuje a považuje je za dostatečné pro rozhodnutí ve věci. Hodnocení situace v Moldavsku provedené žalovaným vyhovuje požadavkům uvedeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, podle kterého „informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“ Žalobci bylo též umožněno prostudovat spisový materiál.

42. Ze správního spisu dále neplyne, že by žalobce v domovském státu vyčerpal všechny prostředky ochrany, které mu tento stát poskytuje. Žalobce se neobrátil ani na policii, ani nepodnikl jiné kroky k ochraně své osoby, které mu právní řád domovského státu umožňuje. Z judikatury kasačního soudu vyplývá, že: „neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice poskytnuta byla, ale neúčinně“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003-44). V této souvislosti lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, podle kterého: „pro to, aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“ Tyto závěry jsou plně aplikovatelné na nyní projednávanou věc.
43. Žalovaný rovněž posuzoval otázku, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu s ohledem na vpád vojsk Ruské federace na území Ukrajiny a na situaci v Podněstří se závěrem, že v Moldavsku neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobci pokládat za vážnou újmu dle ustanovení § 14a odst. 1, 2 písm. c) zákona o azylu.
44. Pokud žalobce namítá absenci bezpečné situace v Moldavsku, z níž dovozuje své obavy z návratu do země původu, pak musí krajský soud konstatovat, že si je ve shodě s žalovaným vědom toho, že na Ukrajině probíhá v důsledku invaze Ruské federace válečný konflikt, avšak ani ke dni svého rozhodování nemá soud žádné indicie o tom, že by se zmíněný konflikt měl rozšířit na území Moldávie, nebo že by měla být bezpečnost v zemi zásadně zhoršena. Soud proto vycházel z dosavadních informací o stavu v zemi, na jejichž základě lze konstatovat, že bezpečnostní situace v zemi je ustálená a stabilní. V této souvislosti je možno též podotknout, že žalobcovo místo posledního pobytu ve vlasti bylo ve městě Riscani, tedy místo pod kontrolou centrální vlády nacházející se v severozápadní oblasti Moldávie, cca 30-40 km od rumunských hranic, drahně vzdálené od regionu Podněstří.
45. Vycestování žalobce do země původu není ani v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalobce je svobodný a bezdětný, nemá zde svoji rodinu. Má zde partnerku, Ukrajinu, ovšem žalobce nikterak netvrdil, že by mu tento vztah bránil návratu do země původu. Jeho vztah s ukrajinskou partnerkou nelze bez dalšího považovat za natolik intenzivní, aby zakládal nárok na udělení mezinárodní ochrany. Mezinárodní závazek České republiky respektovat rodinný a soukromý život ve smyslu čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní. Neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-47). Státy proto nemají bezpodmínečnou povinnost respektovat právo na soukromý a rodinný život cizince a udělit mu za tímto účelem pobytové oprávnění či dokonce mezinárodní ochranu.
46. Krajský soud nemůže přehlédnout, že žalobce započal rozvíjet svůj partnerský život v době, kdy se v České republice nacházel bez platného povolení k pobytu a za situace, kdy mu bylo uděleno správní vyhoštění, které nikterak nerespektoval. Jeho pobytový status na území České republiky byl velice nejistý. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá,

že při posuzování přiměřenosti zásahu do práva na soukromý a rodinný život je důležitým a ve většině věcí zcela zásadním faktorem to, zda rodinný život byl založen v době, kdy dotčené osoby věděly, že jejich imigrační status je takový, že jejich rodinný život v dané zemi je od počátku nejistý. V těchto případech případně bude zásah do soukromého a rodinného života cizince nesouladný s čl. 8 Úmluvy pouze výjimečně (viz rozsudek ze dne 28. 6. 2011 ve věci Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, § 70). Neudělení mezinárodní ochrany žalobci tak nepředstavuje ani nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.

47. Pro úplnost se krajský soud vypořádává i s neudělením doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu. Z výpovědi žalobce, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany ani ze zjištění žalovaného v průběhu správního řízení nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce.

V. 4. Moldavsko jako bezpečná země původu

48. Žalobce je přesvědčen, že byť je Moldavsko začleněno do skupiny bezpečných zemí, nezbavuje to žalovaného povinnosti posuzovat, zda žalobci, nehrozí v zemi původu vážná újma. Žalobce pak naráží na teritoriální výjimku Moldavska jako bezpečné země – Podněstří.
49. Tuto žalobní námitku shledává krajský soud v projednávané věci zcela irelevantní. Žalovaný nepostupoval dle § 16 odst. 2 zákona o azylu, který uvádí, že se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
50. Žalovaný posoudil žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, pročež tuto mu neudělil.
51. Žalovaný si opatřil dostatek informací o území Podněstří a jeho vztahu k Moldavsku, přičemž s těmito náležitě pracoval v odůvodnění svého rozhodnutí.

V.5. Dílčí závěr krajského soudu

52. Krajský soud považuje za potřebné uzavřít, že z okolností příjezdu a dalších kroků žalobce lze předpokládat, že o udělení mezinárodní ochrany požádal pouze proto, aby legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak nucenému návratu. To názorně dokumentuje jeho sdělení před policejními orgány v roce 2022, kdy deklaruje, že v případě návratu do Moldavské republiky mu nehrozí mučení, trest smrti ani nelidské či ponižující zacházení anebo jiné vážné nebezpečí, jeho chť je zůstat v České republice, žádost o mezinárodní ochranu podává v návaznosti na své správní vyhoštění a zajištění. Kromě toho, že se z popsaného jednání prýští účelovost, krajský soud považuje za nutné opakovaně zdůraznit, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje předpokládané zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57). Mezinárodní ochrana je

specifický institut sloužící jako ochranný štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoliv univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu.

VI. Závěr a náklady řízení

53. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
54. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.
55. Žalobci byl ustanoven k ochraně jeho práv podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupkyně z řad advokátů Mgr. Alice Jeziorská, jejíž odměnu a hotové výdaje hraadí stát. Soud zástupkyni žalobce přiznal odměnu za zastupování podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“) ve výši 3 100 Kč, dle obsahu spisového materiálu, a to za jeden úkon právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení) podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu. Dále soud přiznal zástupkyni žalobce paušální náhradu hotových výdajů na jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna a náhrada hotových výdajů navýšena o DPH v zákonné výši celkem činí 4 114 Kč a bude zástupkyni žalobce vyplacena z rozpočtových prostředků krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Ostrava 19. června 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně